

ชื่อโครงการ รูปแบบที่เหมาะสมในการลดจำนวนหนังสือค้างรอการวิเคราะห์

หมวดหมู่และทำบัตรรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น

The Suitable Model for Decreasing Backlogs of Books in Khon Kaen University Libraries

คณะผู้วิจัย รัชนิกร อินเล็ก สิริพร วิธินันทกิจดี อุทัยวรรณ ศิริเลิศ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้จัดทำเพื่อศึกษาสภาพเป็นจริง สาเหตุ ความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนรูปแบบที่เหมาะสมในการลดจำนวนหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยวิธีสำรวจ ออกแบบสอบถามเชิงสัมภาษณ์ และใช้เทคนิคเดลฟายในการออกแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน และค่าการกระจายความถี่

ผลปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2539 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการร้อยละ 3.01 เป็นหนังสือค้างภาษาไทยร้อยละ 1.02-21.99 หนังสือค้างภาษาต่างประเทศร้อยละ 0.11-8.66 หนังสือค้างส่วนใหญ่มีปีที่พิมพ์อยู่ในช่วง 10 ปีย้อนหลัง (พ.ศ. 2527-พ.ศ. 2538) และมีหนังสือค้างในสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด ห้องสมุดที่มีหนังสือค้างให้บริการหนังสือค้างและให้ยืมหนังสือค้างทุกแห่ง ผู้ใช้บริการทราบว่าห้องสมุดมีหนังสือค้างโดยวิธีมาสอบถามด้วยตนเองมากที่สุด

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นในระดับมากกว่าหนังสือค้างเกิดขึ้นที่ขั้นตอนของงานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการมากกว่าที่งานจัดหาทรัพยากรห้องสมุด โดยเกิดจากสาเหตุด้านกระบวนการมากที่สุด รองลงมาคือด้านเครื่องมือและคู่มือช่วยงาน และสาเหตุด้านบุคลากรตามลำดับ ส่วนความเป็นไปได้ในการแก้ปัญหาหนังสือค้างในระดับมากตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีความเป็นไปได้ในระดับมากแทบทุกแนวทาง ทั้งที่งานจัดหาทรัพยากรห้องสมุดและที่งานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการ (6 ใน 9 แนวทางที่งานจัดหาทรัพยากรห้องสมุด และ 17 ใน 23 แนวทางที่งานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการ)

รูปแบบที่เหมาะสมในระดับมากในการลดจำนวนหนังสือค้างรอการวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่นตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คือ การแบ่งบุคลากรห้องสมุดบางส่วนมาเป็นหน่วยเฉพาะกิจเพื่อทำงานในโครงการลดจำนวนหนังสือค้าง และบุคลากรที่มีหน้าที่วิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการไม่ควรรับภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานวิเคราะห์หมวดหมู่และทำบัตรรายการ เพื่อมาจัดการกับหนังสือค้างให้แล้วเสร็จ

Research Title รูปแบบที่เหมาะสมในการลดจำนวนหนังสือค้างรอการวิเคราะห์
หมวดหมู่และทำบัตรรายการของห้องสมุดมหาวิทยาลัยขอนแก่น
The Suitable Model for Decreasing Backlogs of Books in Khon Kaen
University Libraries

Committee Rachaneekorn Inlek Siriporn Withinunthakit Uthaiwan Sirilert

ABSTRACT

The purposes of this research are to find the fact about backlogs of books in Khon Kaen University Libraries, the libraries staff's opinion about causes of backlogs, the possibility to decrease backlogs and the suitable model to solve the problem. Methods of research are survey, interview with guide form and inquiries form in Delphi Technique. The data is analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation.

The finding show that Khon Kaen University Libraries has backlog of books 3.01 percent of total collection in 1996 B.C., 1.02-21.99 percent are Thai books and 0.11-8.66 percent are in foreign languages books. Most of backlogs published in the last 10 years (1984-1995) and when divided by discipline, most of them are in Humanities and Social Sciences. All Khon Kaen University Libraries that have backlogs, let the patron use and borrow them out. The most patrons find title of backlogs by asking for the lists by themselves.

The staff of Khon Kaen University Libraries have opinion that major causes of backlogs occur at Cataloging Unit rather than at Acquisition Unit. The most important causes at Cataloging Unit are Cataloging process, equipments and handbooks, and the staff of the unit respectively. The staff agree that there are high possibility in decreasing backlogs, both at the Acquisition Unit and the Cataloging Unit, nearly all methods that are proposed by the researchers can be solved this problem (6 of 9 methods at Acquisition Unit and 17 of 23 methods at Cataloging Unit).

According to the libraries staff, the two more suitable model for decreasing backlogs of books in Khon Kaen University Libraries are, firstly, setting up a group of staff to work for special project of decreasing backlogs and secondly, the catalogers shall not get another duties except cataloging only.